

Gemeente Almere

gemeente **Capelle**
aan den IJssel

Nieuwegein

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

GEMEENTE
NISSEWAARD

gemeente
Zoetermeer

Intentieverklaring oprichting Leernetwerk 'Toekomstbestendige New Towns'

Inleiding

De voormalige groeikernen, ook wel New Towns genoemd, vormen een bijzondere categorie gemeenten binnen Nederland, met meer dan 1,3 miljoen inwoners. De New Towns onderscheiden zich enerzijds positief. Als het gaat om de hoeveelheid groen in drukke stedelijke regio's bijvoorbeeld, de betaalbaarheid van de woningen. Of de ruimte die er vergeleken met de omliggende regio vaak nog is, onder andere voor woningbouw. Ten slotte liggen er in de voormalige groeikernen bovengemiddeld veel kansen voor de verduurzaming van de oudere wijken. De New Towns kunnen hiermee waardevolle lessen delen en significant bijdragen aan het oplossen van nationale maatschappelijke uitdagingen op het gebied van o.a. woningnood, de energietransitie en leefbaarheid.

Anderzijds zijn er ook zorgelijke patronen. De dalende sociaaleconomische positie en een achterblijvende woonaantrekkelijkheid ten opzichte van de omliggende regio bijvoorbeeld. Of een toenemende problematiek op het gebied van de leefbaarheid en veiligheid in de vaak oudere wijken, die nu massaal hun houdbaarheidsdatum bereiken.

In zowel de positieve als de negatieve eigenschappen onderscheiden de New Towns zich ten opzichte van andere Nederlandse gemeenten. Dit zorgt voor een uniek profiel dat ze met elkaar verbindt, dat van nationaal belang is en dat uitnodigt tot het gezamenlijk werken aan het verzilveren van kansen en het aanpakken van uitdagingen.

Doel

De ondertekenaars van deze intentieverklaring spreken uit samen te werken aan de oprichting van een Leernetwerk 'Toekomstbestendige groeikernen' dat in het eerste kwartaal van 2023 start. De primaire doelen van het Leernetwerk zijn:

- Integrale kennisuitwisseling tussen de voormalige groeikernen faciliteren en bevorderen.
- Meer inzicht krijgen in de onderliggende oorzaken en mechanismen die de huidige en toekomstige ontwikkeling van de groeikernen beïnvloeden.

- In kaart brengen welke vormen van beleid, acties en interventies door verschillende partijen kunnen worden ingezet om de unieke kansen te verzilveren en de specifieke uitdagingen het hoofd te bieden.

Coalitie

De beoogde coalitie bestaat uit:

- vertegenwoordigers van relevante ministeries, met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) als eerste aanspreekpunt;
- voormalige groeikernen¹;
- relevante kennispartijen.

Deze intentieverklaring wordt ondertekend door de burgemeesters van de kopgroep New Towns, bestaande uit Almere, Capelle aan den IJssel, Nieuwegein, Nissewaard en Zoetermeer, en door de Directeur-Generaal Volkshuisvesting en Bouwen van het ministerie van BZK. In de aanloop naar de oprichting van het Leernetwerk spannen deze partijen zich in om de coalitie uit te breiden met de partijen die worden genoemd onder de beoogde coalitie.

Inbedding

Het Leernetwerk 'Toekomstbestendige New Towns' valt onder het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid van het ministerie van BZK (meer specifiek pagina 40 van het programma: De inzet buiten de 20 stedelijke focusgebieden). In de oprichting wordt onderzocht of een coördinatiepunt kan worden ondergebracht bij WijkWijzer; het online kennisplatform voor leefbare en veilige wijken dat is opgezet ten behoeve van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Van de deelnemers vragen we het volgende:

- Een vast aanspreekpunt (projectleider, programmamanager of strateeg) met kennis van zaken over de specifieke kansen en uitdagingen voor New Towns, aangevuld met minstens twee collega's uit relevante domeinen en/of van lokale stakeholders.
- Inbreng van kennis over de ontwikkelingen in de New Towns.
- Bereidheid om waar nodig aanvullende deelnemers (gemeente, lokale partners en bewoners) te benaderen en te betrekken.
- Een open en kritische houding, bereidheid om de eigen en andere casussen te ontleden en kennis te delen.

---

¹ De groeikernen die in het verleden door het Rijk zijn aangewezen en zich ook daadwerkelijk als zodanig hebben ontwikkeld zijn Alkmaar, Almere, Capelle aan den IJssel, Duiven/Westervoort, Haarlemmermeer, Hellevoetsluis, Helmond, Hoorn, Houten, Huizen, Lelystad, Nieuwegein, Nissewaard, Purmerend en Zoetermeer.

Ondertekening

Aldus overeengekomen en ondertekend op 28 november 2022 te Zoetermeer,

Namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

Drs. C.B.F. (Chris) Kuijpers,
Directeur-Generaal Volkshuisvesting en
Bouwen

Namens de gemeente Almere:

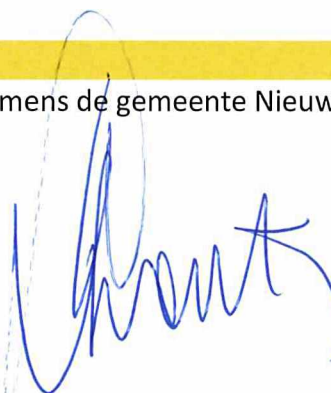
Drs. A. Th. B. (Ank) Bijleveld, Burgemeester

Namens de gemeente Capelle aan den IJssel:

~~Drs.~~ **Mr.** Dr. P. (Peter) Oskam, Burgemeester

Namens de gemeente Nieuwegein:

M. (Marieke) Schouten,
1^e locoburgemeester

Namens de gemeente Nissewaard:

Mr. F. (Foort) van Oosten, Burgemeester

Namens de gemeente Zoetermeer:

Drs. M.J. (Michel) Bezuijen, Burgemeester